

[Transcript] Forklart / Ekstrautgave: Derfor gikk Rødt-leder Bjørnar Moxnes

Etter 11 år som partileder i Rødt trekker Bjørnar Moksne seg, og det skjer etter at et par designerbriller havner i Lommans og etter en rundans av bortforklaringer.

Også er det mange som er skuffa over meg.

Skuffa, at jeg gikk tilbake, umiddelbart, når jeg hadde i Lomman, men fikk panikk.

Også skuffa over at jeg ikke gikk i detalj om hele forløpet fra første stund.

Manda Måren møtte en ny partilederpresse.

Det er jo ikke partiet som har bedd Bjørnar trekket seg, men det som har skjedd sin saken først blir kjent er at saken har vært mer alvorlig, fordi Bjørnar ikke har vært ærlig om hva som har skjedd.

Du hører på en ekstra utgave for Aftonposten, en podcast der vi forklager en nyhet i hver episode.

I dag forklager politisk redaktør Kjetilbe Alsteheim hvorfor Moksnes måtte gå av som leder.

Og hvilken job Maries Neve Martinussen har foran seg.

I dag er det mandag 24. juli, og jeg er til igjen i følen.

16. juni var rødtleder Bjørnar Moksnes på Gøydman, og da stjal han et par solbriller med merke Hugo Boss.

Og så kom det frem, det ble avslørt, par uker senere, og derfra accelererte den saken.

Hva var det som skjedde da?

Nei, han kom først med en forklaring om at dette var en slags forglemelse.

Og så kom det frem at politiet mente at dette var overlagt. Det var en bevisst handling.

Og han kom med stadig nye forklaringer, og til slutt kom det ut en video fra overvåkningskamerene i butikken.

Som mange mente var vist at dette ikke kunne være bare en forglemmelse.

Noen dager etter at den saken er blekjent, så ble han også sykemelt.

Og nå har det gått over tre uker siden. Hvorfor tar det over tre uker før han trekker seg?

Det er vanskelig å vite hva som har skjedd inne i hodet til Bjørnar Moksnes i den saken.

Både da han stjal solbrillene, og da han ble avslørt, og de dagene etterpå.

Men det er jo klart det å bli avslørt for noe sånt. Det blir tatt for en sånn hendelse.

Å få det trekket an i ordet gjør at det er ikke rart om du trenger litt tid til å tenke dem.

Å finne ut av konsekvensene for ham selv.

Og for partiet og hans muligheter for å være en god leder for partiet med historien i bagasjen.

Nå har han valgt å trekke seg. Hadde han noe valg egentlig?

Han har jo hatt mange valg hele veien. Først kun han valgt å ikke ta de solbrillene.

For det andre kun han valgt å være ærlig om det som hadde skjedd.

Han kunne gjort det med en gang da han ble tatt av denne sikretsvakten på Gøydmond.

Kun han jo fortalt om det, gått ut på Facebook og fortalt elige historien.

Han kunne være ærlig om det som skjedde da Romerikets Blad som var det første som skrev om det.

Han har fortalt om saken. Han kunne være ærlig med sine egne partifeller.

Ingen av disse tingene har han gjort.

Om det hadde berget ham. Han hadde jo fortalt vært partileder hvis han ikke hadde stjålet de solbrillene.

Om en bedre håndtering etterpå kunne reddet ham, det vet vi ikke.

Men han hadde hvertfall hatt noe bedre chanser.

Som partileder har Bjørnar Måksnes vært veldig viktig for et.

For eksempel i 2021 gjorde partiet sitt beste valg noen sinne.

Da fikk de inn otte representanter på Stortinget.

[Transcript] Forklart / Ekstraavgave: Derfor gikk Rødt-leder Bjørnar Moxnes

De ble det første partiet siden sparegrenser ble inført som klarte å bryte den. Det er vanskelig å få vår partiet. Det tar lang tid og de fleste greier det ikke. En annen ting Måksnes for mye er for er modernisere partiet. For eksempel prøvd han flere ganger å stryke ordet kommunisme fra partiprogrammet. Det klarte han ikke. Dermot klarte han nå på landsmøte i april. Så fikk han partiet til å si ja til våpenhjelp til Ukraina. Det hadde jo kriget vært over 14 måneder. Men da sa røtter slutt ja til at landet bør få hjelp til å kjempe mot angriperne. Hva skal Bjørnar Måksnes gjøre nå? Han er jo stortingsrepresentant. Så han skal fortsatt sitte på stortinget. Det har vært fallet i to år til. Så får vi se om han stiller til jennvalg ved stortingsvalget 2025. Eller om han trekker seg ut av politikken. Han sitter nå i utenriks- og forsvarskomiteet. Om han blir flyttet til en annen komiteet, det vil jo vise seg i løpet av din her med stukene. Er det sånn synlig at han blir flyttet? Det er en viktig komitee. Det kan jo tenkes at rødt vil ha en profilere noen andre på det område. Det er en ton komitee på oss. Så det kommer litt av hva parti ønsker og også litt hva han ønsker. Men selv om Bjørnar Måksnes nå trekker seg som leder, vil han fortsatt være en sentral skikkels i partiet. Og det kan by på utfordringer. Nei, jeg har jo sagt at jeg synes det er veldig skuffende. Det gjør ting veldig vanskelig for meg. Det gjør det veldig vanskelig for andre i rødt. Og det blir jeg jo sint for og frustrert for. Og det har han fått med seg. Alt skal talfestes. Top score, ti av ti. En god vurdering for det å lys opp i jernvores. Og kan få oss til å prestere bedre. Men gjør det samtidig verden til et litt kjiipere sted. Vi blir overvokket av enten kommersjeller eller offentlig. Så blir jeg velnødt til å selle og selle og selle. Hør ny sesong av Deepdick i Podomi eller Aftonpåsen-appen. Hør ny sesong av Deepdick i Podomi eller Aftonpåsen-appen. Rett før høstenes valgkamp er det nestleder Maries Neve Martinussen, som har tatt over ledelsen. I alt fall frem til partiets landsmøte neste år. Det er både sint å skuffe over. Direkte beskjed om til Bjørna med et rett fremspråk. Kjetil, hvem er hun? Hun er samfunnsokkonom. Hun har jobbet blant annet som rådgivere i Miljødirektaratet. Og så har hun vært nestleder i rødt i hele en perioden, da Bjørna Moksnes har vært leder.

Så de to har jobbet tett sammen i elvår,
med å få partiet dit det er nå.
Så hun er på den måten veldig etableret i partiledelsen,
og hun har nå hatt to år på Stortinget,
og så er profilert på et av de sagsfeltene som er viktigst forrødt,
nemlig dette med kampen mot forskjeller,
og så videre med den økonomien bakgrunn hun har,
og den interesse hun har for det området,
så er det en god ting for henne inn i den råden.
Hvilke utfordringer har hun nå foran seg da?
Hun kastes jo rett inn i en valgkamp,
som tar om bare et par uker.
Hun skal under andre altså,
og så er det en stor partiledrobaten på NRK.
Det er jo en helt spesiell øvelse.
Det har hun jo aldri prøvd for å være i den settingen,
og det har vært leder i et lite parti som må kjempe omme,
og prøve å få inn noe korte, tydelige budskap med passe doser humør,
det blir jo en ille opp for henne, vil jeg si.
Og så er det det å få dette partiet videre,
å legge den solbrillesaken bak seg på noe vis,
og det handler jo mye om å klistre mest mulig av det på ham,
sånn at han får sitte der og lede med skammen,
og så kan partiet gå videre.
Nei, jeg har jo sagt at jeg synes det er veldig skuffende,
det gjør ting veldig vanskelig for meg,
det gjør det veldig vanskelig for andre i rødt,
og det blir jeg jo sint for og frustrert for,
og det har han fått med seg.
Hun sier jo, for dere ganger på preskonferensen,
så var det i dag at hun er sint og frustrert.
Hvorfor sier hun det? Hva betyr det at hun sier det?
Det er et uttrykk for at hun opplevde at Bjørna Måksnes ikke var ærlig med henne,
da dette hadde skjedd.
Han ikke gav en sånn ferdig fortelling,
ikke fortalt hva han hadde gjort,
og det satte henne i en vanskelig situasjon,
for hun var jo ut og forsvart ham i begynnelsen,
og så kom det nye opplysninger,
så hun føler seg oppenbart sviktet av en som hun har jobbet tett med så lenge.
Han kommer jo fortsatt til å være en sentral skikkelig parti i fremover,
så hvordan vil denne frustrasjon påvirke samarbeidet og tilliten?
Det er jo åpenbart vanskelig.
Dette er jo ingen stor stortingsgruppe, det er otte personer,

[Transcript] Forklart / Ekstraavgave: Derfor gikk Rødt-leder Bjørnar Moxnes

og de er avhengig av å kunne samarbeide for å rett og slett fordela saker og sånt, så dette blir jo noe av det de må finne ut seg imellom, hvordan skal de jobbe og ha et tillitsfullt forhold til ham etter det som er skjedd? Hva slags rødt vi ser i politikken fremover, da? Jeg tror vi ligner veldig mye på det rødt vi har sett, fordi Marius Neve og Martin Husen har vært en del av den ledelsen så lenge, og vært med på å legge denne strategien. Det som kan bli en liten forskjell er at Martin Husen noe er mer opptatt av klimamiljøspørsmål enn det Bjørn Armoxnes har vært, så det kan bli en litt ridning i vektlegging. Du har hørt en podcast fra Aftenposten. Det var politisk redaktør Pjetil B. Alstheim som forklarte å få Bjørn Armoxnes måtte gi seg som partileder i rødt. Denne episoden er laget av Anders Weberg og meg igjen i førdan. Resten har forklart deg, Synes Åhl og Olaf Eggessig. Du har hørt lyd fra Vegge TV. Det finnes spørsmål som ikke er så enkel å guble seg frem til. Det er rent faktisk hvorfor måden absolutt oppop opp, altså finnes det ingen andre løsninger. Og hva skjer med oss å samfunne når vi vurderer og rate hverandre hele tiden? Og hvorfor straffer vi folk til fengsel selv om de ikke gjorde med vilje som han vaktchefen på Freggarten Helge Insta? Hva er poenget? Jeg heter Marie i Terykstativ Gjelland, og i poddkassen Deeptyk, nær det er kollegaen mine på tema som formetia vi lever i, mest fordi vi er genuint nysjæri og fant inn en god svar da vi jugglar, men også for å gi deg en helt ny innsikk og ta meg til bordet neste vennepils. Kjek ut Deeptyk i Aftenposen appen eller hos Poddli. Ny sesong kjem onsdag 23. august.